

KET Platform Vlaanderen: Startevent

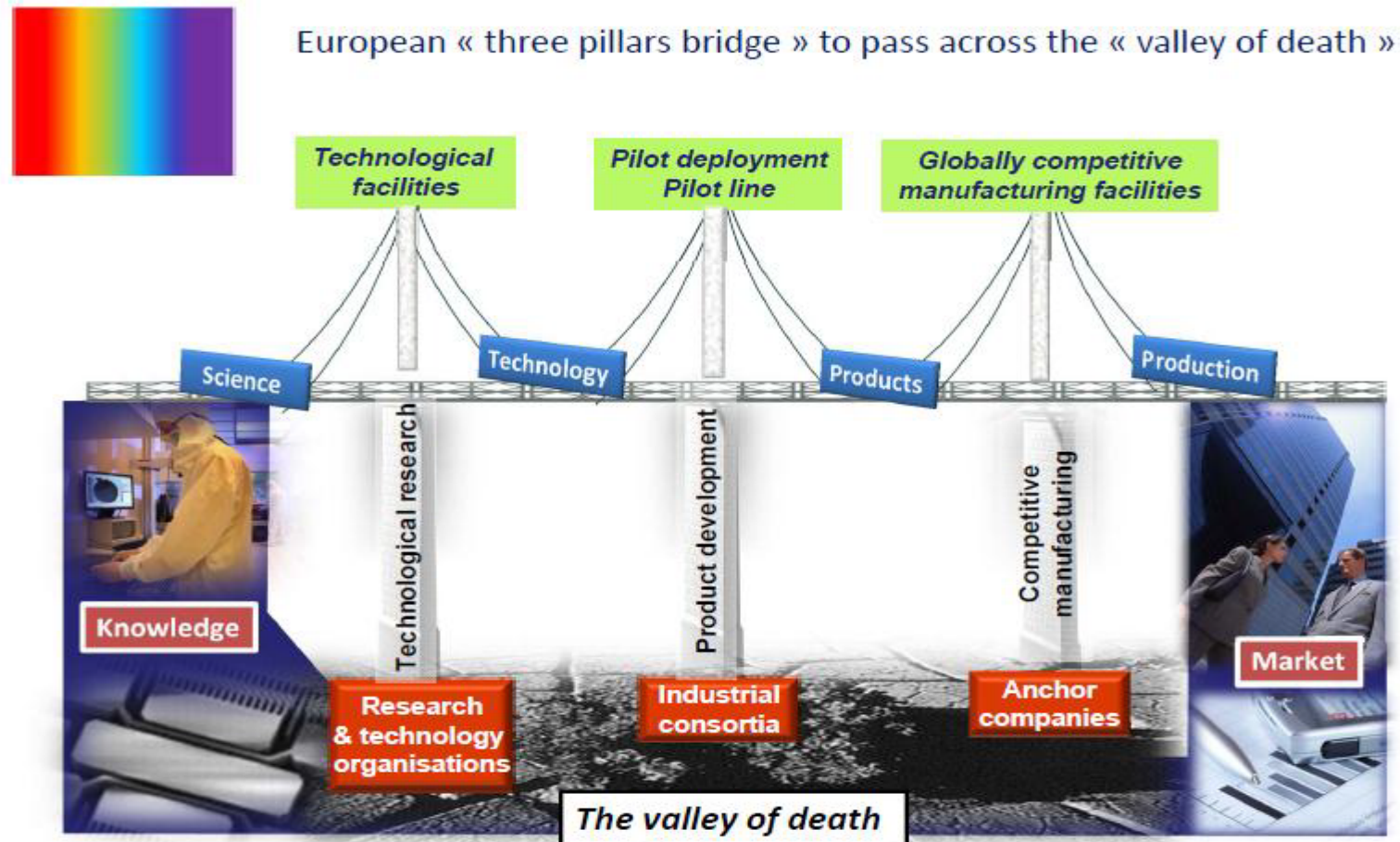
Vlaamse beleidsprioriteiten

14 november 2012

Jan Larosse

Overbruggen van de innovatiekloof: de nieuwe beleidsbenadering

Overbruggen van de innovatiekloof: een geïntegreerd beleidskader

EU 2020 – HORIZON 2020: Three priorities

Excellent Science

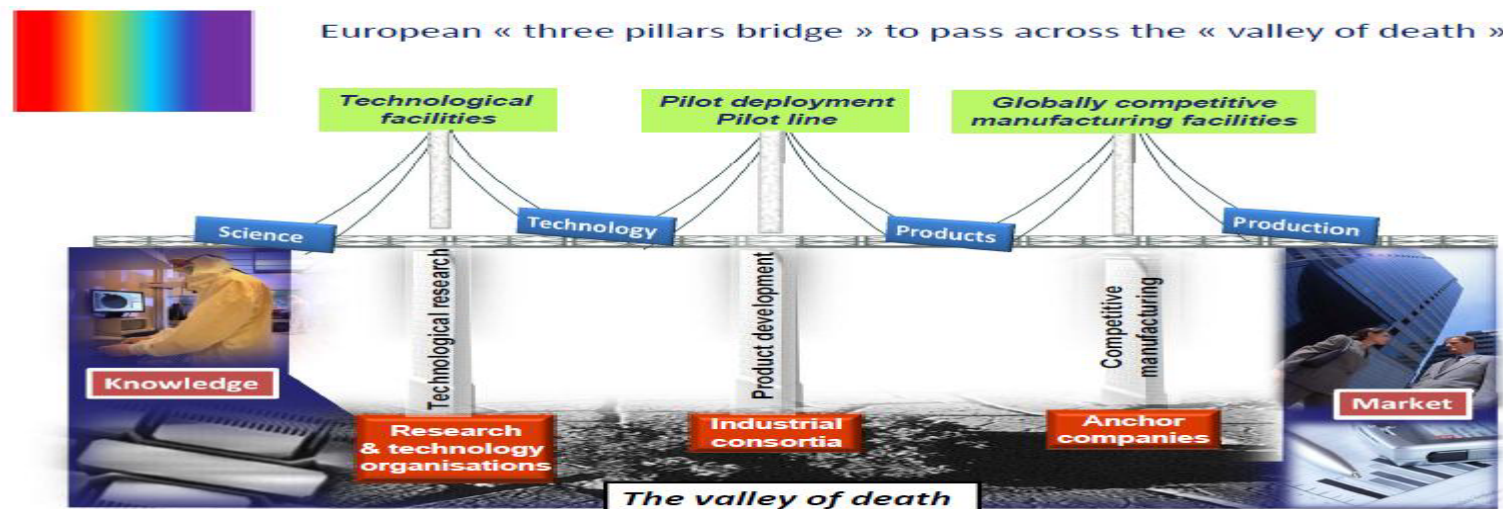
ERC

Industrial Leadership

Key Enabling Technologies

Societal Challenges

Health, Food, Energy...

***Supply
conditions***

EU Cohesion Policy - EFRO
SMART SPECIALISATION STRATEGIES
Regional Innovation Systems

***Demand
conditions***

Beleidskader voor het opstarten van KET-Platform Vlaanderen

Een antwoord op de verdieping van de economische crisis ...

-
-
1. Het Europese beleidskader (EU 2020)
... Challenge driven innovatie; Re-industrialisatiestrategie
 2. Het Vlaams beleidskader (Vlaanderen in Actie)
... Gericht innovatiebeleid; Nieuw industrieel Beleid
 3. Naar een gericht clusterbeleid
... 'Slimme specialisaties'
Hoe prioriteiten bepalen?
 4. Roadmaps voor KETs in Vlaanderen
Afstemming met Europese roadmaps en PPPs als referentie
Methode voor ontwikkeling eigen Vlaamse road maps
... door een betere koppeling van strategieën voor transformatie

Recente Europese beleidsontwikkelingen

- 'Industrial Policy Update' (10 October 2012):
 - 'Re-industrialisation' (van 16% naar 20% GDP in 2020!)
 - 6 'priority actions' voor 'Third Industrial Revolution':
 - Markets for advanced manufacturing technologies for clean production
 - Sustainable industrial and construction policy and raw materials
 - Clean vehicles
 - Bio-based product markets
 - Markets for key enabling technologies
 - Smart grids
 - Pro-actief beleid met publiek-private 'task forces'
- Vastleggen prioriteiten voor Horizon 2020 gebeurt nu!
+ 'Challenge driven innovation': 'European Innovation Partnerships'
- Dit resulteert in een 15-20-tal belangrijke grote PPPs en road maps op Europees niveau die we vanuit Vlaanderen moeten opvolgen

'Challenge driven' innovatiebeleid: innovatieknooppunten

'Innovatiecentrum Vlaanderen', Conceptnota (27 mei 2011)

-
-
-
- 'Maatschappelijke uitdagingen als motor van een nieuw gericht innovatiebeleid. Horizontaal innovatiebeleid i.s.m. andere beleidsdomeinen.
 - Vraaggericht i.p.v. hoofdzakelijk aanbodgericht en bottom-up innovatiebeleid
 - **Zes 'innovatiekruispunten' waarin specifieke innovatiestrategieën worden uitgewerkt**
 - **Eco-innovatie**
 - **Groene energie**
 - **Duurzame mobiliteit en logistiek**
 - **Zorginnovatie**
 - **Sociale innovatie**
 - **Transformatie door innovatie (sectorspecifiek: chemie, automotive, bouw ...)**
 - 'Innovatiekruispunten' zijn gebieden waarin interdisciplinaire onderzoek en open innovatie in Vlaanderen grote opportuniteiten hebben om maatschappelijke en economische waardecreatie te bevorderen'
 - 'Innovatie Regiegroepen' (iGroups) worden op vraag van de Minister door de VRWI samengesteld om advies uit te brengen voor **innovatiestrategieën**

Nieuw Industrieel Beleid: een geïntegreerd beleidskader voor economische transformatie

Witboek 'Nieuw Industrieel Beleid' (27 mei 2011):

Transformatiebeleid met nieuwe benadering via waardeketens, clusters en grote projecten in strategische actieplannen

NIB = 50 Acties in 4 beleidspijlers:

- **Economische Pijler**

Fabriek vd Toekomst: knooppunt nieuw productiviteitsoffensief

- **Innovatie Pijler**

Transformatie door Innovatie met gerichte innovatiestrategieën

- **Sociale Pijler**

Talent voor de Toekomst door partnerschappen

- **Infrastructuur Pijler**

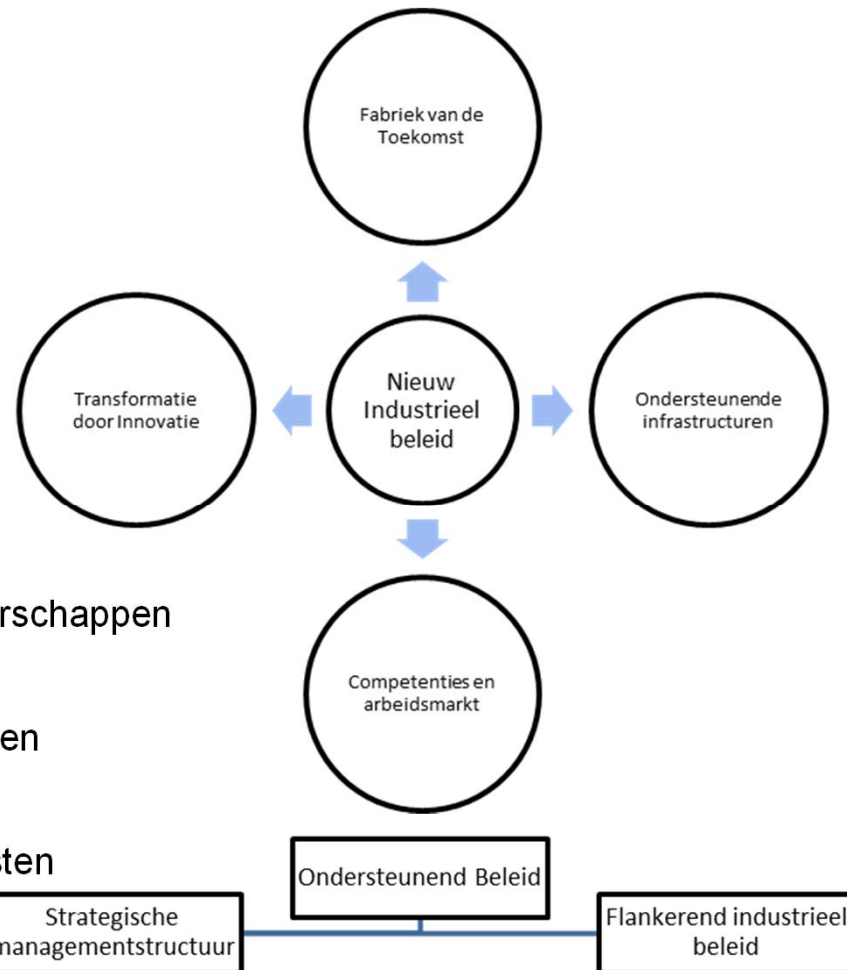
Systeeminnovatie; Open infrastructuur

- + **Ondersteunend Beleid:**

Flankerend: energie- en materiaalkosten regulering; FDI en export, ...

Coördinerend:

Interministerieel Comité Industrie, Industrieraad

De twee sub-systemen zijn onvoldoende op elkaar afgestemd

Het wetenschapssysteem

- rijk geschakeerd en van hoog internationaal niveau
- volgt autonome evolutie sinds jaren 80 (Staatshervorming; DIRV)
- resulteert in proliferatie van overlappende platformen voor innovatie; versnippering in kleine initiatieven en gebrek aan differentiatie
- gebrek aan internationale strategie (we willen 'alles')
- ...

Het industrieel innovatiesysteem

- grote diversiteit en vele niches
- remmende voorsprong (vnl door interne automatisatie)= lock-in
- fragmentatie waardeketens door globalisatie; wel veel 'co-locatie' maar zwakke integratie in clusters; gering aantal Vlaamse 'leiders'
- beslissingen worden genomen door buitenlandse hoofdkwartieren
- onderinvestering in (open) innovatie
- ...

en volgen in grote mate hun eigen weg door verschillende specialisaties

Hoe een betere integratie krijgen van onze wetenschappelijke en industriële sterkten in speerpuntclusters van internationaal kaliber?

- Evolutie: van 'VRWI clusters' naar 'slimme specialisaties'
 - Gebrek aan criteria voor strategische scherpstelling
 - Focus op waardeketen!
 - Internationale positionering als maatstaaf: 'comparatieve voordelen'
- Wat zijn 'slimme specialisaties' (OESO-project)
 - 'Slimme specialisaties' als resultaat: zijn **kennisgebaseerde, waardecreërende activiteiten** (vaak in sectoroverschrijdende waardeketens) die gebruik maken van specifieke localisatievoordelen (in het bijzonder in innovatieclusters die synergieën creëren tussen deze waardeketens) om een competitief voordeel te halen in toekomstgerichte markten.
 - 'Slimme specialisatie' als **strategisch proces** onderscheidt zich van een klassiek top-down beleid ('picking winners') door een '**entrepreneurial discovery process**' ('backing winners')
- Hoe 'ontdekken' van slimme specialisaties in Vlaanderen
 - Met ondernemersgedreven platformen (cfr FISCH als eerste 'TIP')
 - Facilitering door strategische intelligentie en internationale alignering
 - 'Road maps' als instruments!

'Slimme specialisatie' zorgt voor sterkere koppelingen in het Vlaams innovatiesysteem door strategische focussering

1. Focus op **transitie**:

- Gedeelde strategie voor 'challenge gedreven groei':
 - gericht door horizontaal innovatiebeleid op innovatieknooppunten
 - gericht door geïntegreerd industrieel beleid op slimme specialisaties
- Strategische focus door Europese context en differentiëring van VL

2. Focus op alignering met **Europa**

- Afstemmen met Europese EIPs/PPPs
- Gebruik van (gedeelde) Road Maps van die PPPs voor nieuwe markten als referentie-instrument

3. Focus op Vlaamse Roadmaps met duidelijke **doelstellingen**

- Afstemmen van Vlaamse specialisaties op internationale/Europese roadmaps (evidence based)
- Bepalen van Vlaamse objectieven in relatie tot Europese objectieven (leider of volger)
- Aligneren van alle Vlaamse actoren in deze Road Maps

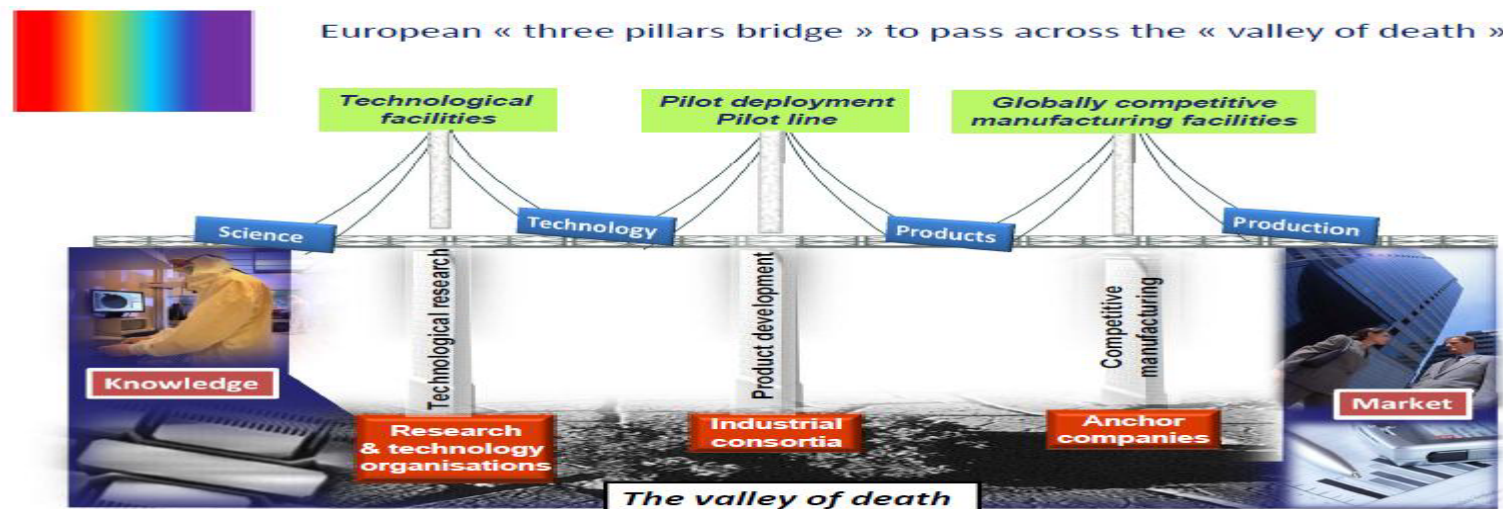
Overbruggen van de innovatiekloof: positionering in het Europees beleidskader

EU 2020 – HORIZON 2020: Three priorities

Excellent Science
ERC

Industrial Leadership
Key Enabling Technologies

Societal Challenges
Health, Food, Energy...

Roadmapping als instrument voor strategische convergentie

Kenmerken van een goede roadmap:

-
1. Krachtig **communicatiemiddel** voor een strategisch stappenplan (met een sterke visualisatie van de tijdsdimensie).
 2. Een **instrument** om een partnerschap af te sluiten om specifieke paden te realiseren: consensus (met ruimte voor minderheidsstandpunt) én commitment.
 3. Resultaat van een **gemeenschappelijke visie** op de toekomst (opnemen van een maatschappelijke uitdaging / transitie), en een **'evidence-based' analyse** over trends en opportuniteiten (SWOT).
 4. Bevat controleerbare **doelstellingen en mijlpalen** voor het specifieke pad.
 5. Leidraad voor de ontwikkeling van het **eco-systeem** dat voor de realisatie nodig is: lokale clusters en internationale netwerking (slimme specialisaties).

Indien roadmaps van verschillende actoren, clusters of regio's gebaseerd zijn op de best beschikbare strategische intelligentie zullen ze sterk convergeren bij het analyseren van opportuniteiten

in de **erkenning** van de comparatieve sterkten van de actoren
in de **herkenning** van mogelijke complementariteiten.

- Beslissing EU Platform Vlaanderen
 - Ad hoc verkennende vergadering over Fotonica case (29 augustus)
 - Opstart van KETs Platform met startevent
 - Verder proces: na discussie en raadpleging
- Leidende Principes voor roadmaps KETs:
 - Industriële finaliteit (op Europees en Vlaams niveau): identificeren van potentiële slimme specialisaties in Vlaanderen (transformaties)
 - Gebruik maken van 'spiegelstructuren' (met ETP, JTI, PPP, EIP, ...)
 - Identificeren van erkende 'trekkers' voor elke roadmap
 - Methode: starten met verkenningstudie (onder vorm 'haalbaarheidsstudie')
 - Inventarisatie van 'key players' via verkenning van applicatiegebieden (ondernemersgedreven road maps)
 - Doelstellingen bepalen m.b.h.v. Europese road maps en bestaande Vlaamse oefeningen voor internationale positionering/differentiëring
 - Coördinatie door Commissie 'KET Platform Flanders'

- Er ontstaat een nieuw beleidskader o.i.v. de structurele crisis
 - Gericht op 'transitie'
KETs erkend als strategische factor in roadmap naar '20% doelstelling'
 - Gericht op 'sterkten' en 'meer doen met minder'
Slimme specialisatie als focusstrategie (speerpuntclusters)
 - Uitdaging voor industrieel innovatiebeleid
 - Gericht innovatiebeleid (maatschappelijke vraag) en gericht clusterbeleid (op onderscheidende waardeketens voor VL)
 - O&O- en innovatiestrategieën voor industriële transformatie (Europese PPP objectieven maar differentiëring voor invulling)
 - Gestructureerde VL deelname aan Europese KET programmatie
 - Coherente VL positionering, zoeken naar allianties/complementariteiten
 - Meer 'programmatorische' O&O- en innovatieondersteuning daarvoor
- Maar EERST sterke Vlaamse Roadmaps voor KETs-gedreven transformaties

Questions?

Department of Economy, Science and Innovation (EWI)
Koning Albert II-laan 35 box 10, 1030 Brussels
www.ewi-vlaanderen.be | info@ewi.vlaanderen.be
Jan.larosse@ewi.vlaanderen.be / tel 32-2-5535993